

7.1 Ornstein–Uhlenbeck -prosessi. Tarkastellaan satunnaisprosessia

$$X_t = \mu + \sigma \int_0^t e^{\gamma(s-t)} dB_s, \quad (1)$$

missä B on standardi Brownin liike ja μ, σ, γ ovat annettuja vakioita.

(a) Näytä, että X on Itô-prosessi ja selvitä u ja v , joille pätee

$$dX_t = u_t dt + v_t dB_t.$$

(b) Näytä, että u ja v ovat mitallisia $\mathcal{B}(\mathbb{R}_+) \times \mathcal{F}$ suhteen sekä sopivia B :n virittämän historian suhteen.

(c) Onko $v \in \mathcal{V}(0, T)$?

7.2 OU-prosessin odotusarvo ja varianssi. Tarkastellaan kaavan (1) määrittämää satunnaisprosessia.

(a) Laske $E X_t$ ja $\text{Var}(X_t)$.

(b) Laske ylläolevien lukujen raja-arvot, kun $t \rightarrow \infty$.

7.3 OU-prosessin jakauma. Tarkastellaan kaavan (1) määrittämää satunnaisprosessia. Tiedämme, että X_t on Gaussinen kaikilla t (Geiss, Esimerkki 3.1.13.). Valitaan parametreiksi $\mu = 15$, $\sigma = 3$ ja $\gamma = 2$, kuten kurssin harjoitustehtävässä.

(a) Laske $P(X_1 > 20)$.

(b) Laske $P(X_1 < 5)$.

7.4 Satunnaisesti moduloitu OU-prosessi. Tarkasteellaan satunnaisprosessia

$$X_t = \mu_0 + at + \sigma_t \int_0^t e^{\gamma(s-t)} dB_s, \quad (2)$$

missä

$$\sigma_t = \sigma_0 + b \int_0^t e^{\delta(s-t)} dW_s, \quad (3)$$

missä (B_t) ja (W_t) ovat riippumattomia standardoituja Brownin liikkeitä ja $\mu_0, \sigma_0, a, b, \gamma, \delta$ vakioita.

(a) Näytä, että X on Itô-prosessi ja selvitä u ja $v = (v_1, v_2)$, joille pätee

$$dX_t = u(t)dt + v_1(t)dB_t + v_2(t)dW_t.$$

(b) Näytä, että u ja v ovat mitallisia $\mathcal{B}(\mathbb{R}_+) \times \mathcal{F}$ suhteen sekä sopivia (B, W) :n virittämän historian suhteen.

(c) Onko $v \in \mathcal{V}^2(0, T)$?

7.5 OU-prosessin modulaattorin odotusarvo ja varianssi. Tarkastellaan kaavan (3) määräämää prosessia.

(a) Laske $E \sigma_t$ ja $\text{Var}(\sigma_t)$.

(b) Laske ylläolevien lukujen raja-arvot, kun $t \rightarrow \infty$.

7.6 Satunnaisesti moduloidun OU-prosessin odotusarvo ja varianssi. Tarkastellaan kaavan (2) määräämää prosessia.

(a) Laske $E X_t$ ja $\text{Var}(X_t)$

(b) Laske ylläolevien lukujen raja-arvot, kun $t \rightarrow \infty$.

(c) Onko X_t Gaussinen?